

Műszaki és szakszervezeti könyvtárak együttműködése

szakkönyvtár és szakszervezeti könyvtár kettéválasztásának kapitalista maradványait véglegesen felszámolja, a leghatásosabban és a leggazdaságosabban vezet eredményre.

Dzs.

= : =

LISSZER, V. /A MŰSZAKI TÁJÉKOZTATÁSI IRODA VEZETŐJE/,
KAPUSZTIN, L. /A FŐKONSTRUKTÓR OSZTÁLYÁNAK FŐMÉRŐKE/,
DRUKER, Z. /A MÉRÉSÜGYI LABORATÓRIUM VEZETŐJE/,
PAVLOVA, A. /A MŰSZAKI KÖNYVTÁR VEZETŐJE/
VÁLLALATI MŰSZAKI TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLAT
/Bibliotekar', 1960.11.sz. 13-14 p./

Az SZKP Központi Bizottságának a könyvtárügyről szóló határozata megjelenését követően néhány vállalatnál egyesítették a szakszervezeti és a műszaki könyvtárat. Vajon célszerű-e ez az intézkedés?

A moszkvai "Dinamó" gyár, az ország legnagyobb villamosgépgyártó vállalata műszaki könyvtárát a szovjet hatalom első éveiben alapították. Jelenlegi állománya több mint 120 000 könyv; állományát 3000 olvasó használja.

A műszaki könyvtár hatékony segítségét napról napra érezzük. A vállalatnak ez a műszaki tájékoztatási szolgálata a vállalat szerves része, egyik legfontosabb részlege. A műszaki könyvtár eredményes tevékenységétől nagymértékben függ az egész vállalat munkája. A könyvtár munkatervét meghatározza a vállalat terve. Ebben rejlik a műszaki könyvtár különleges sajátossága, ebben különbözik a szakszervezeti könyvtártól. A műszaki könyvtár fontos munkát végez: megfelelő időben ellátja a munkásokat, a szerkesztő irodák dolgozóit, a technológusokat, a laboratóriumi dolgozókat termelési feladatok ellátásához és szaktudásuk növeléséhez szükséges szakirodalommal. Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy az érdekelt dolgozók közül egyik sem mellőzheti a műszaki könyvtárat.

A könyvtár bibliográfiai tájékoztató tevékenysége kézzel fogható gazdasági eredménnyel jár. A könyvtár referáló munkatársakat szervezett be abból a célból, hogy fel lehessen használni a termelésben mindazokat az élenjáró tapasztalatokat, amelyekről a műszaki tájékoztató irodalom hírt ad. A referensek rendszeresen áttanulmányozzák az említett kiadványokban megjelenő szakirodalmat, és közlik a vállalat főmérnökével javaslataikat az irodalomban foglaltak gyakorlati felhasználásáról. E tevékenység eredményeként több millió rubel megtakarítást ért el vállalatunk.

A műszaki könyvtár minden rendelkezésre álló eszközével és módszerével harcol az élenjáró technológia elterjesztéséért. Nem régen tevékenyen résztvett annak az áttekintő szemlének a megszervezésében,

amelyik feltárta a vállalat által gyártott termékek műszaki színvonalát. A SZU Állami Nyilvános Műszaki Tudományos Könyvtárával /GPNTB/ együtt kiállítást rendezett külföldi műszaki katalógusokból; ezt a kiállítást többszáz dolgozó tekintette meg.

Jelenleg széleskörű szervezési munka folyik vállalatunkban a moszkvai vállalatok összességére kiterjedő és a technológiai színvonal bemutatását célzó előkészítése érdekében. A szemle előkészítéséért felelős vállalati bizottságban helyet foglal a mérnökök mellett a műszaki könyvtár vezetője is. A könyvtár vezetője és az irányítása alatt álló könyvtári dolgozók könyveket és folyóiratcikkeket válogattak ki mindegyik üzem profiljának megfelelően, bibliográfiai kártya- és tércédulákat készítettek, amelyeket fel lehet használni a különféle műszaki újdonságok bevezetése során.

Jól szervezett a könyvtár tájékoztatási szolgálata is, amelyet együtt végez a műszaki tájékoztatási irodával. A vállalat összes üzemének vezető szakembereit havonta ellátják mappákban gyűjtött tájékoztató anyagokkal.

A könyvtár ezenkívül nagy segítséget nyújt a fiatal munkások iskoláin, az esti és levelező egyetemi és technikai tanfolyamokon tanulóknak.

Lássunk néhány példát.

SABASEV komszomolista 1943-ban lépett be a vállalathoz lakatos tanulóként, 1955-ben végezte el a technikumot, és technológus lett. Nagy elismeréssel nyilatkozik a műszaki könyvtárról, mert a könyvtár sok figyelmességet tanúsított iránta szakkönyvek és tankönyvek kiválasztásánál, és elősegítette fejlődését mind olvasói, mind pedig a termelésben dolgozó minőségben.

Nem csekély a könyvtár érdeme abban, hogy ISZKOBAEV elvtárs, aki 1954-ben formázó munkásként került a vállalathoz, nemrég kitüntetéssel fejezte be tanulmányait a villamosgépészeti intézetben, URBSZ lakatos pedig az üzem vezetőjének helyetteseként főmérnöki beosztást nyerhetett.

26 üzemben szervezett a könyvtár mérnökök kezelésében álló műhelykönyvtárakat, hogy ezáltal közelebb hozza a műszaki könyveket a dolgozókhoz. A műhelykönyvtárak vezetői közé tartozik Lida IVANOVA, az 1. szerszámműhely technológusa. IVANOVA nem elégszik meg a könyvek kölcsönzésével, hanem rendszeresen szervez könyvismertetéseket, és előadásokat; kiállításokat is rendez. Arra törekszik, hogy az üzemben lévő összes fiatalok olvassanak, és különös figyelemmel foglalkozik az újonnan belépő dolgozókkal.

Az ismertetett példákban lemérhetjük, hogy mennyire sokrétű és sajátos jellegű a műszaki könyvtár munkája. A munka során felmerülő feladatok megoldásához nem elegendő, ha a könyvtár dolgozója a könyvtárügy kérdéseiben jártasak, hanem ismerniük kell a termelést is.

A műszaki és a szakszervezeti könyvtárak egyesítése mellett

lándzsát török némelyike azonban nem látja a műszaki könyvtár sajátosságait, helytelenül ítéli meg szerepét, mert nem képes különbséget tenni a vállalatok között méreteik szerint.

Mi ellene vagyunk az egyesítésnek! Ugy véljük, hogy az egyesítésre vonatkozó kérdést csak ott lehet egyáltalában feltenni, ahol hasonló feladatokat ellátó és hasonló funkciókat betöltő könyvtárakról van szó.

A kommunizmus építéséhez kapcsolódó új technikaért folyó harc körülményei között, jelenleg, mérhetetlenül megnövekedett a műszaki könyvtárak jelentősége. A probléma tehát nem a műszaki könyvtárak megszüntetése, hanem tevékenységük megjavítása, személyzeti megerősítésük szakképzett dolgozókkal.

Fordította: LÁZÁR Péter

. o o o .

**A MŰSZAKI TERMELÉSI ÉS A SZAKSZERVEZETI KÖNYVTÁRHÁLÓZAT
EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA**

Hozzászólásomban a vállalati műszaki és szakszervezeti könyvtár egyesítésével nem kívánok foglalkozni, mivel könyvtárügyünk fejlődésének jelenlegi szakaszában erre, véleményem szerint, még nem kerülhet sor. Elképzelhető, hogy a fejlődés egy későbbi fázisában ez a probléma komolyan felvetődik majd, s akkor kell majd vele szembenézni.

Nagyon is sürgető probléma viszont a műszaki termelési és a szakszervezeti könyvtárhálózat együttműködése. A SZOT elnökségének 1961. december 30-án kelt határozata a szakszervezeti könyvtárhálózatok szervezeti szabályzatáról azt bizonyítja, hogy a szakszervezeti hálózat igényt tart arra, hogy a vállalati műszaki és szakszervezeti könyvtár között szoros együttműködés alakuljon ki /1,2/. A határozat erre vonatkozóan az alábbiakat mondja: "A szakszervezeti könyvtárak a dolgozók szakirodalommal való ellátása, szakmai műveltségük emelése céljából szoros együttműködésben dolgoznak az üzemek által fenntartott műszaki könyvtárakkal. Az együttműködés módjait a SZOT-nak és az egyes szakszervezeteknek a műszaki könyvtárak főfelügyeleti szervével kötött megállapodásai szabályozzák." Ezt a mondatot úgy értelmezhetnők, hogy az együttműködést szabályozó megállapodások már létrejöttek; valójában persze erről szó sincs. A Vas- és Fémpipari Dolgozók Szakszervezetének Kulturális Osztálya az év elején azzal a kéréssel fordult a Kohó- és Gépipari Könyvtári Hálózati Alközponthoz, hogy közösen vizsgáljuk meg a hálózatainkhoz tartozó szakszervezeti és vállalati könyvtárak együttműködésének problematikáját, és határozzuk meg azokat az irányelveket - esetleg többféle kategóriában és többféle szempontból -, amelyek szerint a két könyvtár legcélszerűbben valósíthatja meg az együttműködést. Nyilvánvaló,